

Ключевые слова: квазіпарапричастный, парапричастный, квазіпричастный, причастный, нейтральный приговор.

Summary

Tuntula A. S. The doctrine of the step essential species division of the personal sources of the anticriminal intelligence. – Article

A new classification of the subjects of anticriminal proceedings are proposed. Defined the basic properties of the personal sources of the anticriminal intelligence and its essential of the step essential species division. Disclosed the essence of the conception of the accessorial and neutral sentence, establishment of the truth and of the principle of the competitiveness in the anticriminal proceedings.

Keywords: the quasiparaaccessorial, the paraaccessorial, the quasiaccessorial, the accessorial, the neutral sentence.

УДК 343.983.22

В.С. Шаповалова

прокурор прокуратури

м. Южноукраїнська Миколаївської
області, юрист 3 класу

БАЗИСНІ ОЗНАКИ, ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВИБУХОВОЇ ЗБРОЇ

Історично проблеми вогнепальної зброї, пристроїв і речовин та засобів підпалу в навчальні літературі з'явилися значно пізніше відповідних проблем вогнепальної та механічної зброї [1, с. 66-87, 88-108, 109-123], про які мова йшла вже у першому навчальному посібнику з криміналістики Ганса Гроса «Руководство для судебных следователей как система криминалистики» 1898 р. [2, с. 517-575]. Власне тому на цей час проблеми власне кримінальної вибухової зброї виявилися менш досліджуваними ніж проблеми вогнепальної та механічної зброї. Як свідчать результати авторського дослідження понад 50 існуючих визначень поняття та класифікації вибухової зброї [1, с. 6-18, 66-87], їх основними недоліками є відсутність, по-перше, їх найменування

семантично необґрунтованими термінами типу «вибухові пристрої і речовини» та ін.; по-друге, відсутність в їх визначеннях не тільки вичерпного переліку базисних ознак, а й загально визнаної мети застосування такого роду знаряддя скоєння злочину та інших суспільне небезпечних діянь; по-третє, чіткого уявлення всіх можливих способів появи даного пристрою власне як кримінальної вибухової зброї тощо [1, с. 19].

Усуненню вказаних недоліків й присвячена низка останніх авторських публікацій [1, с. 19-25; 5; 6, с. 160-162 та ін.], в яких представлено принципово нове розуміння вибухової зброї власне як кримінальної зброї, вичерпного переліку її базисних ознак, розгорнутого її поняття та класифікації перш за все за обставинами появи і застосування даного виду кримінальної зброї, пристроїв, речовин і засобів підризу, а також за іншими доктринальне і практично значущими класифікаційними основами.

Оприлюднення однієї з останніх авторських варіацій найбільш точного визначення поняття, базисних ознак і класифікації власне кримінальної вибухової зброї, пристроїв і речовин та засобів підризу і слідів протиправного поводження з ними та започаткування відповідної коректної дискусії з приводу прийняття загально визнаного варіанту вирішення даної проблеми і складає мету цієї публікації.

Головним термінологічним недоліком традиційних підходів є, як вже підкреслювалося, найменування вибухової зброї недостатньо виваженою термінологією, коли Т. В. Авер'янова, Р. С. Белкін, Ю. Г. Корухов та О. Р. Росінська цю зброю іменують висловом «вибухові пристрої та вибухові речовини» [3, с. 272-274], Ю. Ю. Барбачакова - «вибухові пристрої, вибухові речовини та продукти вибуху» [4, с. 109-111], О. О. Беляков - «вибухові речовини, засоби підризу, вибухові пристрої та сліди їх застосування» [5, с. 270]; І. В. Гора та В. А. Колесник - «сліди та продукти вибуху, вибухові пристрої й вибухові речовини, засоби підризу й пристрої для збудження детонації, засоби спорядження й маскуванню вибухових пристроїв та ін.» [6, с. 256]; Є. П. Іщенко та А. А. Топорков - «взрывчатые вещества и взрывные устройства (ВУ): заряд,

средства инициирования, корпус, камуфляж и др., следы взрыва (остатки ВУ и ВВ, пораженные объекты), материалы, вещества, орудия и приспособления, используемые для изготовления самодельных взрывных устройств (СВУ)» [7, с. 251]; Т. С. Кобцова, Н. В. Кормушкіна, М. І. Петров та Є. Ю. Янович – «взрывчатых веществ, взрывных устройств и следов взрыва» [8, с. 41-43]; В. М. Плескачевський – «взрывные, пиротехнические и электропоражающие устройства индивидуального применения» [9, с. 283-307]; та ін. подібними висловами [1, с. 88-108] замість запропонованого у літературі більш вдалого авторського вислову «вибухова зброя, пристрої і речовини, засоби підриву та антиделіктні сліди протиправного поводження з ними» [10;11, с. 160].

Викладена обставина виявилася достатньо серйозною перепоною в розробці в межах традиційних підходів суцільного поняття та ознак даного виду кримінальної зброї, коли дуже багато навіть тих авторів, які достатньо виважене вважали за потрібне викладати у навчальній літературі проблеми вибухової зброї, від формулювання її суцільного поняття та ознак все ж таки уникали, що має місце у Т. В. Авер'янової, Р. С. Белкіна, Ю. Г. Корухова та О. Р. Росінської [3, с. 272-274]; Ю. Ю. Барбачакової [4, с. 109-111]; І. В. Гори та В. А. Колесника [6, с. 246-260], О. О. Ексархопуло [12, с. 88-113]; Н. П. Яблоков [13, с. 273-304]; та ін. [1, с. 88-108], тоді як дуже багато інших авторів давало надто загальне визначення даної зброї, коли, зокрема, Р. С. Белкін вважав за потрібне підкреслити лише те, що «взрывчатые вещества (ВВ), в баллистике химические соединения или их смеси, способные под воздействием внешнего импульса (удара, накола, трения, нагрева и т. п.) взрываться» [14, с. 32].

Є. П. Іщенко та А. А. Топорков у цьому відношенні також навели надто загальне визначення: «в качестве взрывчатых веществ (ВВ) выступает круг способных к химическому взрыву веществ, которые изготовлены в промышленных условиях и используются в соответствии с их взрывчатыми свойствами» [7, с. 251], що має місце й В. П. Крючкова з Г. Є. Макушкіною, на думку яких, під вибуховим розуміється «любое устройство, специально подготовленное или при определенных условиях способное к взрыву» [15, с. 159].

І перелік такого роду підходів можна й продовжити, коли, зокрема, М. І. Скригонюк вибуховим пристроєм іменує «заряд вибухової речовини, що конструктивно з'єднаний засобами ініціювання і призначений для вибуху з метою пошкодження об'єктів або ураження людей» [16, с. 86-87]; тоді як В. С. Кузьмічов та Г. І. Прокопенко й взагалі лише під вибухом – «швидке вивільнення великої кількості енергії в заритому об'ємі» [17, с. 136]; та ін. [1, с. 88-108].

І лише окремі представники традиційного підходу до розгляду проблем даного виду зброї намагалися сформулювати її визначення та назвати її певні ознаки, правда із застосуванням у всіх цих випадках застарілої термінології [1, с. 88-108], коли А. А. Топорков, розкриваючи сутність криміналістичної характеристики власне вибухових речовин вказував на такі їх основні ознаки: «1) потенциальную способность к химическому взрыву; 2) пригодность к взрыву и поражения людей, техники и сооружений в конкретных условиях; 3) предназначенность для совершения взрыва либо по изготовлению, либо по фактическому использованию во взрывных устройствах» [18, с. 237].

Іншим суттєвим недоліком власне такого підходу є формулювання дефініції власне вибуховим речовинам, а не вибуховим пристроям чи, навіть, вибухам, тоді як тут і майже у всіх інших традиційних підходах недостатньо точно сформульована мета появи такого виду зброї – заподіяння смертельних тілесних пошкоджень людині [1, с. 7 та ін.]. Мета появи кримінальної вибухової зброї має відрізнятися від мети появи інших видів кримінальної зброї, оскільки, як правило, поряд із досягненням такої мети застосування даної зброї неминуче призведе й до пошкодження оточуючих об'єктів вибуховою хвилею та вторинними вибуховими факторами. Проте такого роду наслідки є, так би мовити, супутніми і основна мета застосування і кримінальної вибухової зброї має залишатися аналогічної іншим видам кримінальної зброї, інакше вибухова зброя має розцінюватися не інакше як супутнє знаряддя вчинення макроправопорушення, як і будь-які інші знаряддя зламу чи пошкодження об'єктів [1, с. 7-8].

У цьому відношенні в одній з публікацій доречно підкреслюється те,

що якщо такого роду пристрій початкове виготовляється, перероблюється чи пристосовується та/або застосовується з метою подолати певну перешкоду без заподіяння людині смертельних тілесних пошкоджень, то ми будемо мати вибухове знаряддя макроправопорушення, аналогічно до того, як і «фомка» може бути використана як для подолання перешкоди (і у такому разі це знаряддя макроправопорушення), так і для заподіяння людині смертельних тілесних пошкоджень, що вже перетворює даний предмет у кримінальну механічну зброю. Не варто забувати, що й окремі види легальної вогнестрільної зброї можуть знаряджатися бронебійними снарядами, але у разі протиправного їх застосування з метою пошкодження майна це також буде вогнестрільне знаряддя макроправопорушенням, аналогічно до того, якби з цією метою використали будівельно-монтажний пістолет тощо. На відміну від кримінальної вогнепальної зброї, у кримінальної вибухової зброї не відбувається чіткого керування напрямку руху первинних і вторинних факторів, які конструктивно можуть одноразово заподіяти людині смертельних тілесних пошкоджень. Ці фактори діють випадково і, як правило, з однаковою силою у всі сторони. Неоднаковість дії факторів вибуху у всіх напрямках може бути відносно скорегована лише певною конструкцією оболонки і наявністю поряд чи у напрямку дії вибухової хвилі тих чи інших перешкод [19, с. 28].

Продовжуючи перелік недоліків наведеного традиційного визначення поняття вибухової зброї, треба підкреслити відсутність у ньому й багатьох інших необхідних ознак, які були запропоновані за одним із новітніх авторських підходів [10; 11, с. 160-161] і повністю повторюють такі ж самі ознаки кримінальної вогнепальної та механічної зброї [1, с. 7-8 та ін.].

Викладені зауваження можуть бути висловлені й щодо більш детального формулювання сутності вибухової зброї Т. С. Кобцовою, Н. В. Кормушкіною, М. І. Петровим та Є. Ю. Янович, які вже під власне вибуховим пристроєм пропонують розуміти – «объекты, конструктивно предназначенные для поражения людей, животных, рыб и повреждения различных преград с помощью взрывной волны или осколков, получающих направленное движение в результате термического

разложения взрывчатых веществ или их заменителей» [8, с. 41]. Таке ж визначення вибухових пристроїв навів й С. А. Корнєв [20, с. 57].

І навіть одне із найбільш розгорнутих традиційних визначень поняття вибухової зброї, запропоноване О. О. Беляковим, не позбавлене таких же суттєвих зауважень у порівнянні з існуючими новітніми підходами, оскільки на думку даного автора, під вибуховим пристроєм, а не кримінальною вибуховою зброєю, що принципово відрізняє існуючі новітні підходи [1, с. 7 та ін.], «понимается техническое устройство одноразового применения, обладающее способностью взрываться, специально предназначенное (изготовленное) для поражения людей или уничтожения, повреждения различного рода объектов и состоящие из заряда ВВ, объединенного со средством его взрывания. Для ВУ характерны следующие отличительные признаки, а именно:

1) одноразовость действия, т. е. после срабатывания ВУ разрушается и не подлежит повторному применению;

2) использование энергии взрыва. Для производства взрыва используются химические соединения, смеси или иные вещества, способные к взрыву под воздействием внешних импульсов;

3) ВУ может быть изготовлено как промышленным, так и самодельным (кустарным) способом;

4) предназначенность для поражения людей или уничтожения, повреждения различного рода объектов в преступных целях;

5) заряд ВВ и средства его взрывания д.б. объединенные конструктивно между собой в одно техническое устройство, пригодное для взрыва. Любое ВУ состоит из основных элементов (заряд ВВ и средство инициирования), без которых невозможно осуществить взрыв и дополнительных (механизм приведения в действие ВУ, оболочка (корпус) ВУ, дополнительные поражающие элементы, предметы, маскировки и т. д.), которые могут присутствовать во ВУ в зависимости от его назначения и принципа действия.

Устройство признается взрывным, если оно соответственно содержит все перечисленные признаки» [5, с. 272-273].

Тому щоб не гаяти час та обсяг даної публікації, варто вже викласти

найбільш виважений новітній авторський підхід до визначення базисних ознак кримінальної вибухової зброї, які фактично мають бути наступними:

1. Характеристика зброї як матеріального об'єкта – пристрій.

2. Мета появи, застосування об'єкту – заподіяння смертельних тілесних пошкоджень людині.

3. Спосіб появи об'єкта із вказаною метою:

3.1. Технічний критерій:

3.1.1. Первісне виготовлення переслідуваною особою із підручних матеріалів або пристроїв.

3.1.2. Переробка цією особою (суттєва зміна конструкції, обрізка приклада, стволу і пр.) легальної вибухової зброї або легальної вибухової паразброї чи ймовірної вибухової паразброї.

3.1.3. Пристосування переслідуваною особою (несуттєва зміна конструкції) названих видів зброї.

3.2. Юридичний критерій:

3.2.1. Застосування вказаною особою названих видів зброї, у т. ч. без початкового їх виготовлення, переробки або пристосування цією особою.

4. Технічна придатність і конструктивна та функціональна призначеність для досягнення вказаної мети наявністю:

4.1. Оболонки, що має забезпечити безпечне транспортування вибухової зброї.

4.2. Пристрою для ініціювання вибуху.

4.3. Вибухової речовини, що утворює при миттєвому згоранні вибухову хвилю, що поширюється в усі сторони і створює убійні первинні (осколки оболонки, «начинка» пристрою, власне вибухова хвиля тощо) і вторинні (перешкоди, їх частини, які пошкоджують інші перешкоди) фактори ураження [10; 11, с. 160-161].

Звідси поняття кримінальної вибухової зброї за цим же новітнім авторським підходом має таку редакцію: пристрій, що спеціально виготовлений, перероблений або пристосований та/або використаний (у т. ч. й у вигляді легальної вибухової зброї, легальної вибухової паразброї, ймовірної вибухової паразброї), технічно придатний і конструктивно та функціонально призначений для заподіяння людині смертельних тілесних

пошкоджень шляхом цілеспрямованого здійснення вибуху та утворення діючої у всі сторони вибуховою хвилею убійних первинних (осколки оболонки, «начинка» пристрою, власне вибухова хвиля тощо) і вторинних (перешкоди, їх частини, які пошкоджують інші перешкоди) факторів ураження [10; 11, с. 161].

Зрозуміло, що викладені недоліки традиційного визначення ознак і поняття вибухової зброї не могли не позначитися й на відповідному рівні розробки класифікації даної зброї, яка має будуватися за новітніми підходами [1, с. 23-24; 10; 11, с. 161-162], що є аналогічними для інших видів кримінальної зброї.

Проте і тут є певні відмінності у частині класифікації кримінальної вибухової зброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу за обставинами їх появи і застосування, яка повинна мати такий вигляд:

1. Де-факто кримінальна вибухова зброя, пристрої та/чи речовини, та/або засоби підризу які були застосовані переслідуваною особою з метою заподіяння потерпілому смертельних тілесних ушкоджень або не були застосовані з цією метою за незалежних від неї обставин чи дана особа такого роду зброєю, пристроями та/або речовинами та/чи засобами підризу володіла з іншою незаконною метою, але для реалізації вказаних цілей ця зброя та/або пристрої (речовини) та/чи засоби підризу були нею:

1.1. Первинне виготовлені з підручних матеріалів.

1.2. Перероблені із іншої такої де-факто кримінальної вибухової зброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу.

1.3. Прилаштовані із іншої такої де-факто кримінальної вибухової зброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу.

1.4. Перероблені із легальної вибухової зброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу (військових, антиделіктних, антикварних).

1.5. Прилаштовані із легальної вибухової зброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу (військових, антиделіктних, антикварних).

1.6. Перероблені із легальної вибухової паразброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу (мисливських, рибальських, промислових, будівничих, геолого-добувних, метеорологічних, видовищних або піротехнічних, каскадерських, навчальних, сувенірних).

1.7. Прилаштовані із легальної вибухової паразброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу (мисливських, рибальських, промислових, будівничих, геолого-добувних, метеорологічних, видовищних або піротехнічних, каскадерських, навчальних, сувенірних).

1.8. Перероблені із ймовірної вибухової паразброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу (експлуатаційних; природних).

1.9. Прилаштовані із ймовірної вибухової паразброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу (експлуатаційних; природних).

1.10. Комбіновані через поєднання у процесі первинного виготовлення, переробки чи прилаштування деталей або з інших складових частин названих різних видів де-факто кримінальної вибухової зброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу.

2. Де-юре кримінальна вибухова зброя, пристрої та/чи речовини та/або засоби підризу, які з'являються із вказаною метою через лише застосування та/або володіння переслідуваною особою будь-яким із перерахованих видів кримінальної вибухової зброї, пристроїв та/чи речовин та/або засобів підризу без їх первинного виготовлення, переробки чи прилаштування цією особою [1, с. 10; 11, с. 161-162].

У даному варіанті класифікації кримінальної вибухової зброї, пристроїв і речовин та/або засобів підризу на відміну від аналогічного поділу кримінальної вогнепальної зброї і боєприпасів [1, с. 15-16], запропонований дещо інший і значно ширший перелік легальної вибухової паразброї, а також визнана принципова можливість й появи й ще двох видів кримінальної вибухової зброї, пристроїв або речовин та/або засобів підризу на основі переробки і прилаштування експлуатаційної та природної вибухової паразброї, пристроїв чи речовин та/або засобів підризу.

В іншому ж класифікація кримінальної вибухової зброї (пристроїв, речовин, засобів підризу) може бути продовжена на основі одного із оновлених автором новітніх підходів як класифікація:

1. Вибухів за природою (причиною виникнення): 1.1. Фізичні вибухи. 1.2. Хімічні вибухи. 1.3. Конденсовані вибухи: 1.3.1. Ініціюючої дії. 1.3.2. Бризантної дії. 1.3.3. Метальної дії. 1.3.4. Дії механічної суміші речовин, що окремо не є вибуховими речовинами. 1.4. Ядерні вибухи. 1.5.

Ядерно-водневі вибухи. 1.6. Електромагнітні вибухи. 1.7. Природні вибухи.

2. Кримінальної вибухової зброї за: 2.1. Способом пересування: 2.1.1. Ручна вибухова зброя. 2.1.2. Транспортна вибухова зброя: 2.1.2.1. Вибухова зброя, що доставляють до цілі за допомогою вогнепальної зброї. 2.1.2.2. Вибухова зброя, що доставляють до цілі за допомогою певних видів транспорту. 2.1.2.3. Вибухова зброя, що доставляють до цілі ракетами. 2.1.2.4. Вибухова зброя, що доставляють до цілі комбінованим способом. 2.2. Зовнішнім виглядом: 2.2.1. Звичайні. 2.2.2. Переробні. 2.2.3. Саморобні. 2.2.4. Атипічні. 2.2.5. Антикварна. 2.2.6. Сувенірна. 2.3. Принципом управління: 2.3.1. Вибухова зброя контактного управління. 2.3.2. Вибухова зброя дистанційного управління. 2.3.3. Вибухова зброя із годинниковим механізмом.

3. Кримінальної вибухової зброї, пристроїв і речовин та/чи засоби підриву за: 3.1. Способом і місцем виготовлення: 3.1.1. Заводські. 3.1.2. Кустарні. 3.1.3. Переробні. 3.1.4. Саморобні. 3.1.5. Антикварні. 3.1.6. Експлуатаційні. 3.1.7. Природні. 3.2. Сферою застосування: 3.2.1. Військові. 3.2.2. Промислові. 3.2.3. Геолого-добувні. 3.2.4. Будівничі. 3.2.5. Метеорологічні. 3.2.6. Видовищні (піротехнічні). 3.2.7. Каскадерські. 3.2.8. Переробні. 3.2.9. Саморобні. 3.2.11. Сувенірні. 3.2.12. Антикварні [1, с. 25-25; 11, с. 162].

Таким чином, представлене авторське розуміння базисних ознак і поняття власне кримінальної вибухової зброї та її місця поміж інших засобів вчинення макроправопорушень, а також класифікації кримінальної вибухової зброї, пристроїв і речовин та засобів підриву та антиделіктних слідів протиправного поведження з ними може стати основою для започаткування відповідної коректної і плідної дискусії із остаточного вирішення даної достатньо актуальної у доктринальному і прикладному (законодавчому, юридосвітянському, практично-антиделіктному) аспекті проблеми.

Література

1. Курс лекцій з криміналістики. Базисні ознаки, поняття і класифікація

кримінальної зброї / В. С. Шаповалова, Т. О. Коросташова, Ю. О. Ланцедова, О. С. Тунтула ; за наук. ред. проф. О. А. Кириченка. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – 156 с.

2. Гросс Г. Руководство для судебных следователей как система криминалистики / Г. Гросс; пер. в нем., с 4-го доп. изд. перевели Л. Дудкин, Б. Зиллер. - СПб: Тип. М. Меркушева, 1908. - 1040 с.

3. Аверьянова Т. В. Криминалистическое исследование оружия, боеприпасов, взрывчатых веществ, взрывных устройств и следов их применения / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская // Криминалистика: учебник для вузов / Под ред. Р. С. Белкина. - М.: НОРМА-ИНФРА-М, 2005. – С. 243-277.

4. Барбачакова Ю. Ю. Криминалистическое оружиеведение. Криминалистическое исследование нетрадиционных криминалистических объектов / Ю. Ю. Барбачакова // Барбачакова Ю. Ю. Криминалистика: 100 экзаменационных ответов: Экспресс-справочник. – М.: ИКЦ «МарТ», Ростов-на-Дону: Изд. центр «МарТ», 2003. – С. 85-88, 103-111.

5. Беляков А. А. Криминалистическая взрывотехника / А. А. Беляков // Криминалистическая техника: учебник / Отв. ред. Н. М. Балашов. - М.: Юрлитинформ, 2002. – С. 270-291.

6. Гора І. В. Судова балістика і вибухотехніка / І. В. Гора, В. А. Колесник // Гора І. В., Колесник В. А. Криміналістика: навч. посібник. – К.: Алерта, 2005. – С. 246-260.

7. Ищенко Е. П. Криминалистическая взрывотехника // Е. П. Ищенко, А. А. Топорков // Ищенко Е. П., Топорков А. А. Криминалистика: учебник / Под ред. П. П. Ищенко. – М.: ИНФРА-М, 2006. – С. 212-250, 250-159.

8. Кобцова Т.С. Криминалистическое оружиеведение / Т. С. Кобцова, Н. В. Кормушкина, М. И. Петров, Е. Ю. Янович // Кобцова Т. С., Кормушкина Н. В., Петров М. И., Янович Е. Ю. Криминалистика. курс лекций: учеб. пособие. - М.: Изд-во Экзамен, 2005. – С. 38-43.

9. Плескачевский В. М. Оружие в криминалистике: понятие и классификация : [монография] / В. М. Плескачевский. – М. : Спарк, 2001. – 343 с.

10. Кириченко А. А. Свыше ста лучших концепций и доктрин юриспруденции научной школы профессора Аланкира (приглашение к дискуссии): научный доклад / А. А. Кириченко и др. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://moodle.chdu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=61183>.

11. Шаповалова В. С. Основи зброеделіктики. Лекція № 10 / В. С. Шаповалова // Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни «Криміналістика»: [навч. посібник у трьох книгах] / Є. В. Кириленко, Т. О. Коросташова, Ю. О. Ланцедова, О. С. Тунтула, В. С. Шаповалова ; за наук. ред. О. А. Кириченка. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. – Книга 3: Лекції і конспекти лекцій. – С. 155-171.

12. Эксархопуло А. А. Судебная баллистика / А. А. Эксархопуло // Эксархопуло А. А. Криминалистика в схемах и иллюстрациях: учеб. пособие. – СПб.: Юрид. центр Пресс, 2002. – С. 88-113.

13. Яблоков Н. П. Понятие и система данной отрасли криминалистических исследований / Н. П. Яблоков // Криминалистика: учебник для вузов / Отв. ред. Н. П.

Яблокова. - М.: Юрист, 2005. – С. 273-304.

14. Белкин Р. С. Криминалистическая энциклопедия / Р. С. Белкин. - М.: БЕК, 1997. - 342 с.

15. Крючков В. П. Криминалистическое исследование оружия и следов его применения / В. П. Крючков, Г. Е. Макушкина / Криминалистика: учебник / Под ред. И. Ф. Герасимова, Л. Я. Драпкина. - М.: Высш. шк., 2000. - С. 146-161.

16. Скригонюк М. І. Криміналістичне дослідження зброї та слідів її застосування (криміналістичне зброєзнавство) / М. І. Скригонюк // Скригонюк М. І. Криміналістика: підручник. - К.: Атіка, 2005. – С. 64-88.

17. Кузьмічов В. С. Криміналістичне дослідження зброї, вибухових пристроїв і речовин та слідів їх застосування (зброєзнавство) / В. С. Кузьмічов, Г. І. Прокопенко // Кузьмічов В. С., Прокопенко Г. І. Криміналістика: навч. посібник / За ред. В. Г. Горчаренка, Є. М. Моїсеєва. - К.: Юрінком Інтер, 2001. - С. 124-137.

18. Топорков А. А. Взрывотехнические объекты как носители криминалистически значимой информации / А. А. Топорков // Криминалистика: учебник / Под ред. В. А. Образцова. - М.: Юрист, 1997. - С. 236-241.

19. Курс лекцій з криміналістики. Основи зброєделіктики [за наук. ред. проф. О. А. Кириченка]. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. – Вип. 20. – 36 с.

20. Корнев С. А. Криминалистическое оружиеведение / С. А. Корнев // Корнев С. А. Криминалистика. Ч. 1. Техника: Конспект лекций. - М.: Изд-во Михайлов В. А., 2000. – С. 49-58.

Анотація

Шаповалова В.С. Базисні ознаки, поняття та класифікація кримінальної вибухової зброї. – Стаття.

Запропоновано вичерпний перелік базисних ознак кримінальної вибухової зброї. Сформульовано відповідне поняття цієї зброї. Викладено класифікацію кримінальної вибухової зброї, пристроїв і речовин та засобів підризу в залежності від обставин їх появи і застосування.

Ключові слова: кримінальна вибухова зброя, базисні ознаки кримінальної вибухової зброї.

Аннотация

Шаповалова В.С. Базисные признаки, понятие и классификация криминального взрывного оружия. – Статья.

Предложен исчерпывающий перечень базисных признаков криминального взрывного оружия. Сформулировано соответствующее понятие этого оружия. Изложена классификация криминального взрывного оружия, устройств и веществ и средств подрыва в зависимости от обстоятельств их появления и применения.

Ключевые слова: криминальное взрывное оружие, базисные признаки криминального взрывного оружия.

Summary

Shapovalova V.S. Basic features of the concept and classification of criminal explosive weapons. - Article.

We propose an exhaustive list of the basic features of the criminal explosive weapons. Formulated the corresponding concept of these weapons. Stated classification of criminal explosive weapons, equipment, and materials and tools to undermine depending on the circumstances of their appearance and use.

Keywords: criminal explosive weapons, the basic characteristics of the criminal explosive weapons.

УДК 343.148

В.Д. Юрчишин,

кандидат юридичних наук, доцент
завідувач кафедри теорії та історії
держави і права Івано-Франківського
факультету Національного
університету
«Одеська юридична академія»

АНАЛІЗ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ВИСНОВКІВ ЕКСПЕРТА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ

Постановка проблеми у загальному вигляді. Відомо, що істина в цілому, як і окремі факти, обставини справи встановлюються слідчим, прокурором і судом лише шляхом кримінального процесуального доказування, під час якого виявляються, збираються, досліджуються й оцінюються докази та на їх підставі приймаються і обґрунтовуються відповідні процесуальні рішення. Проблеми доказування займають одне з центральних місць у науці кримінального процесу, що і визначає кримінальний процесуальний аспект класифікації висновків експерта. З